

polonă: « a kto by chciał poruszyć... ». Formula obișnuită este însă а кто бы сѧ покүсиль порушити... 'și de s-ar ispiți cineva să strice dania'. Termenul apare în alte locuri sub forma rusească хотѣти sau ucraineană хотити; aici poate fi și cehism, cf. v. ceh. *chtieti*, ceh. *chtiti*, slov. *chciēt* (Vasmer III, 267), v. și Sl. Stp. I, 225¹.

De foarte multe ori printre punctele de hotar din documentele interne apare termenul оубоч, pol. *ubocz* 'coastă, costișe, versant' (SW, VII 202), de pildă: на убочу pol. *na uboczu*, 'pe o parte, pe costișe' (1488, B I 334), mai apare și în expresiile: по сѧочи, пѧд оубочи, на оубочу ș.a.

Un caz interesant este контъ care apare de două ori în documente interne, referitor la aceeași realitate: и при том были... никла конт, серкиз конт ѡрмѣнскы... (1449, C II 386); и былъ... панъ серкизы контъ ѡт свчкѣ 1456, C II 583). Nichil voit și Serchiz voit erau șefii comunității armene autonome din Suceava² și sint aici trecuți ca martori, alături de alți curteni și supuși domnești.

контъ corespunde pol. *wojt*, *wójt* 'președinte al consiliului orășenesc', 'primar' (cf. SW VII, 703—704), din germ. *Vogt* 'primar' (cf. Korbut, PF IV 371, Brückner 629—30). Din pol. în rusă *воѣм*, ucr. *війм*, *voim* (cf. Vasmer, I, 216, Mikl, E W 393 precum și H. Kühne, *Polnische Lehnwörter im Weissrussischen*, Berlin, 1960, p. 115). контъ poate fi numit polonism ocazional, întrucât apare în documentele interne prilejuit de prezența celor doi primari armeni în momentul redactării actului³. Calitatea de polonism a termenului este dată și de adjectivul ѡрмѣнскы, 'armean', care-l urmează, corespunzător pol. *ormiański*.

Semnalăm de asemenea câteva prezențe poloneze în onomastica și mai ales toponomastica documentelor interne: лѣдка, ладѣка, лѣска (земля), 'Țara Leșească' (1445, 1453, 1470), cf. rus. *лях*, *ляцкий* (v. Vasmer II, 84), pol. *lach*, *lech*, nume dat polonezilor de slavii răsăriteni (v. și Mikl. EW, 164, Brückner 289); сыноке лѣхѡула, 'fiii Leahului' 1495 (B II 57); лѣхѡкою кѣкокниною, 'prin dumbrava Leahului' 1495 (B II 63); полѣна лѣхача, 'poiana lui Leahaci' 1503 (B II 240), лѣхѡкѣни, 'Lăhoveni' 1488 (B II 247); ловци наши, pol. *Łowcy nasi* 'Vânătorii noștri', 1453 (C II 472).

Există de asemenea un număr destul de mare de termeni în documente externe cît și interne care nu pot fi considerați cu certitudine de origine polonă, deoarece ei există în aceeași sau aproape aceeași înfățișare fonetică și cu același sens în cel puțin încă una din limbile slave de nord și de răsărit:

¹ Într-un document din Țara Românească, din 1390 dat de Mircea cel Bătrîn către lioveni: хѣтъкъ (cf. E. KALUŽNIACKI, *Dokumenta...*, p. 200), cf. vsl. хѣтъкъ > хѣтъи.

² Cf. *Viața feudală...*, cap. Orașele, scris de P. P. Panaitescu, p. 427.

³ Primarii orașelor moldovene erau numiți *szoltysi* (din germ. *Schultheisse* de unde și ung. *sóltész* 'primar') și ca atare apar foarte des în documente, mai ales interne: шолтѣз 1458 (B I, 10). Posibilitatea intrării acestui termen în limba documentelor slavo-moldovenești și prin filieră polonă (cf. v. pol. *szoltys*: v. D. P. BOGDAN, *Glosarul cuvintelor românești din documentele slavo-române*, p. 108; ST. ŁUKASIK, *Pologne et Roumanie*, p. 334; CANDREA 1354) este admisibilă, dar mai puțin probabilă, deoarece termenul este întrebuințat aproape exclusiv în documente către brașoveni, cu referire la moldoveni. Admitem mai degrabă un împrumut direct din germană în pronunție săsească. De altfel, la poloni *szoltys* nu era primar urban ca în Moldova (M. Costin, « Po miastach wojtowie szoltzami zowią... », în *Istorie în versuri polone despre Moldova și Țara Românească*, ed. P. P. Panaitescu, Buc., 1929, p. 83), ci rural, un fel de căpetenie a satului, cel mai în vîrstă, spre deosebire de *wójt* 'primar orășenesc', (cf. Z. GŁOGER, *Encyklopedia staropolska* IV, 264, A. BRÜCKNER, *Encyklopedia staropolska*, II 523).